

EL

EL

EL

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 19.11.2010
COM(2010) 595 τελικό

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

Το σύστημα των Ευρωπαϊκών Σχολείων το 2009

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

Το σύστημα των Ευρωπαϊκών Σχολείων το 2009

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Για το σύστημα των Ευρωπαϊκών Σχολείων(ΕΣ), το 2009 αποτέλεσε έτος προόδου σε ορισμένους τομείς αλλά και επιβεβαίωσης ότι υπολείπονται ακόμη προς διευθέτηση στο πλαίσιο του συστήματος ορισμένα διαρθρωτικά ζητήματα.

Η επίσημη απόφαση όσον αφορά τη μεταρρυθμιστική διαδικασία, που λήφθηκε την Άνοιξη του 2009, αποτέλεσε σημαντικό επίτευγμα και τα οφέλη θα γίνουν αισθητά κατά τα προσεχή έτη. Η παρεχόμενη σε τοπικά σχολεία δυνατότητα να ζητήσουν έγκριση, ενισχυόμενη από τη δυνατότητα των εγκεκριμένων σχολείων να λαμβάνουν χρηματοδοτική συνεισφορά από την ΕΕ για τα παιδιά των υπαλλήλων της που φοιτούν στα σχολεία, διευκολύνει για το ευρύ κοινό την πρόσβαση στο ευρωπαϊκό πρόγραμμα σπουδών.

Η προσπάθεια να καταστεί το σύστημα πιο αποτελεσματικό όσον αφορά τη διαχείριση, είχε επίσης ως αποτέλεσμα μεταρρυθμίσεις σε κεντρικό και τοπικό επίπεδο με τη μορφή μεγαλύτερης αυτονομίας για τα τοπικά σχολεία εντός των ορίων που τίθενται από τους ισχύοντες κανόνες και τις δημοσιονομικές κανονιστικές ρυθμίσεις.

Οι προσπάθειες στον τομέα του επιμερισμού των δαπανών αντιμετώπισαν δυσκολίες και υπάρχουν ήδη σαφείς ενδείξεις ότι πρέπει να γίνουν περισσότερα στον τομέα αυτό σε συνδυασμό με προσπάθειες μείωσης των δαπανών.

Η γενικότερη οικονομική κατάσταση, προφανώς, είχε αντίκτυπο στα οικονομικά των σχολείων. Τα έσοδα από συμβάσεις με εξωτερικούς οργανισμούς και τα έσοδα που βασίζονται στα δίδακτρα των σχολείων παρουσίασαν μείωση. Τα αιτήματα χρηματοδοτικής συνεισφοράς από την ΕΕ ανήλθαν σε σημαντικό ποσό. Η εξέταση τρόπων βελτίωσης της οικονομικής αποτελεσματικότητας του συστήματος θα οδηγήσει σε συνεχείς προσπάθειες εκσυγχρονισμού και προσαρμογής των κανόνων. Η Επιτροπή θα εξακολουθήσει να συντονίζει τον διάλογο αυτό λαμβάνοντας υπόψη την οικονομική πραγματικότητα του 2010. Η εξέταση των ζητημάτων παράτυπων δαπανών που διαπιστώθηκαν στον προϋπολογισμό 2008 θα συνεχιστεί προκειμένου να διασφαλιστεί η ορθή ερμηνεία και εκτέλεση των κανόνων.

Είναι σαφές ότι κατά τη διάρκεια του 2009 συνέχισαν να υφίστανται ή επιδεινώθηκαν περαιτέρω ορισμένα συστημικά προβλήματα. Το ανεπίλυτο πρόβλημα της διαρκούς έλλειψης αποσπασμένων εκπαιδευτικών εξακολουθεί να επιβαρύνει υπέρμετρα τη χρηματοδοτική συνεισφορά της ΕΕ στο σύστημα. Οι καθυστερήσεις ή η μη παροχή επαρκών υποδομών από κράτη μέλη στους τόπους εγκατάστασης σχολείων με πρόβλημα υπερπληθυσμού εξακολούθησαν να επηρεάζουν την ποιότητα της ζωής των μαθητών και των γονέων, ενώ έχουν επίσης σημαντικές επιπτώσεις στην πολιτική εγγραφών.

Ο προγραμματισμός για τα επόμενα έτη, κατά τα οποία αναμένονται σημαντικές δυσκολίες στις Βρυξέλλες και το Λουξεμβούργο, οδήγησε στη ρητή δέσμευση των δύο χωρών υποδοχής

να παράσχουν προσωρινές διευκολύνσεις μέχρις ότου καταστούν διαθέσιμες οι μόνιμες λύσεις (οι οποίες έχουν προγραμματιστεί για την έναρξη του σχολικού έτους 2012).

Το σχολικό έτος 2009 ξεκίνησε με υψηλό επίπεδο επιφυλακής για τον ιό H1N1. Ο Γενικός Γραμματέας, η Επιτροπή και τα σχολεία επεξεργάστηκαν στρατηγικές δράσης και ενημέρωσης οι οποίες αποδείχθηκαν χρήσιμες παρόλο που οι επιπτώσεις της επιδημίας ήταν πιο περιορισμένες σε σχέση με τους φόβους που είχαν εκφραστεί. Το γεγονός αυτό απέδειξε ότι το σύστημα ήταν έτοιμο να αντιμετωπίσει αυτό το είδος προκλήσεων στους τομείς της υγείας και της επικοινωνίας.

2. Η ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΤΑ ΣΧΟΛΕΙΑ

2.1. Alicante

Ο αριθμός των μαθητών του σχολείου του Alicante παρέμεινε σταθερός ξεπερνώντας ελαφρά τους 1000. Κατά τη διάρκεια του έτους πραγματοποιήθηκαν ορισμένες βελτιώσεις στις υποδομές, τόσο εντός όσο και εκτός του σχολείου.

2.2. Bergen

Παρά τη σταδιακή κατάργηση του ιταλικού και του γερμανικού τμήματος, ο αριθμός των μαθητών του σχολείου αυξήθηκε το 2009 σχεδόν κατά 4 %. Ωστόσο, το ποσοστό των μαθητών που είναι παιδιά υπαλλήλων των οργάνων είναι χαμηλό και ανέρχεται κατά προσέγγιση σε 17 %. Έχουν προγραμματιστεί για το σχολείο ορισμένες σημαντικές εργασίες ανακαίνισης και συντήρησης.

2.3. Βρυξέλλες

Ο κορεσμός των ΕΣ Βρυξέλλες I, II και III από μαθητές εξακολούθησε να επιβαρύνει τα σχολεία και κατά το 2009. Εντούτοις, η πολιτική εγγραφών για την σχολική περίοδο 2009/2010 σημείωσε υψηλό ποσοστό ικανοποίησης καθώς το 90% των μαθητών ενεγράφησαν στο σχολείο της πρώτης επιλογής τους.

Ωστόσο, το πρόβλημα του υπερπληθυσμού στις Βρυξέλλες λαμβάνει δραματικές διαστάσεις και, με βάση τις εκτιμήσεις για τον μελλοντικό αριθμό των μαθητών, τον Σεπτέμβριο του 2011 η κατάσταση θα είναι κρίσιμη και θα καταστούν απολύτως αναγκαίες πρόσθετες εγκαταστάσεις. Συνεχίζονται οι διαπραγματεύσεις με τις βελγικές αρχές για πρόσθετους χώρους ενόψει της καθυστέρησης της έναρξης λειτουργίας του 4^{ου} μόνιμου σχολείου στο Laeken (επί του παρόντος προγραμματίζεται για το 2012), ενώ εξ ονόματος του Ανωτάτου Συμβουλίου έχει υποβληθεί επίσημα στις βελγικές αρχές αίτημα για 5^ο σχολείο στις Βρυξέλλες¹.

Μετά την επιστολή που απηύθυνε ο Αντιπρόεδρος κ. Kallas στον τότε πρωθυπουργό κ. Van Rompuy το Νοέμβριο του 2009, ο νέος πρωθυπουργός που ανέλαβε, ο κ. Leterme, απάντησε ότι θα διατεθούν πρόσθετες προσωρινές υποδομές από τη Régie

¹ Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή διατύπωσε τη συμφωνία της με βάση την ολοκλήρωση των πληροφοριών στο πλαίσιο της διαδικασίας της αρμόδιας για τον προϋπολογισμό αρχής όπως ορίζεται στο σημείο 47 της διοργανικής συμφωνίας για δημοσιονομική πειθαρχία και χρηστή δημοσιονομική διαχείριση (ΕΕ C 139, 14 Ιουνίου 2006, σ.1).

des Bâtiments² τον Σεπτέμβριο 2011, και, εφόσον χρειαστεί, και τον Σεπτέμβριο 2010.

Η "Ομάδα παρακολούθησης" (στην οποία εκπροσωπούνται οι βελγικές αρχές, η Επιτροπή, η τοπική επιτροπή προσωπικού της Επιτροπής, οι γονείς και τα σχολεία) συνέρχεται τακτικά και συζητά διεξοδικά τις συγκεκριμένες επιλογές που εξετάζονται από τις βελγικές αρχές όσον αφορά τις πρόσθετες υποδομές. Κατά τις συνεδριάσεις επαληθεύεται επίσης κατά πόσον οι εργασίες ανακαίνισης του ΕΣ Βρυξέλλες IV εκτελούνται σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα και χωρίς καθυστερήσεις.

Το ΕΣ Βρυξέλλες I έχει διαδραματίσει πρωταγωνιστικό ρόλο στην μεταρρυθμιστική διαδικασία και έχει συμμετάσχει ενεργά ως πιλοτικό σχολείο στην επεξεργασία του νέου πρότυπου σχολικού σχεδίου καθώς και στην εκπόνηση σχεδίων για το Σχολικό Γνωμοδοτικό Συμβούλιο που θα συσταθεί στο σχολείο για να λειτουργήσει, μεταξύ άλλων, ως βήμα για διεθνή διαβούλευση (βλ. σημείο 3.1. κατωτέρω). Επιπλέον, διενεργήθηκε στο σχολείο έλεγχος από διεθνή ελεγκτικό φορέα με βάση το πρόγραμμα εργασίας³ που αποφασίστηκε από το Ανώτατο Συμβούλιο (βλ. σημείο 3.2. κατωτέρω).

Για το ΕΣ Βρυξέλλες II, η έγκριση της άδειας κατασκευής χώρου στάθμευσης λεωφορείων από τις τοπικές αρχές μετά από σειρά ετών διοικητικών καθυστερήσεων αποτέλεσε θετική είδηση. Επί του παρόντος, περισσότερα από 50 σχολικά λεωφορεία σταθμεύουν στην αυλή του σχολείου 2 φορές την ημέρα. Η στάθμευση σε εγκαταστάσεις εκτός της αυλής των μαθητών θα σημάνει σημαντική βελτίωση για το σχολείο. Δεδομένου ότι η διοικητική διαδικασία έχει πλέον περατωθεί, οι οικοδομικές εργασίες αναμένεται να ξεκινήσουν χωρίς περαιτέρω καθυστέρηση και σύμφωνα με αυστηρό χρονοδιάγραμμα που θα καθοριστεί από κοινού με τις βελγικές αρχές.

Στο ΕΣ Βρυξέλλες III πραγματοποιήθηκαν εργασίες συντήρησης κατά τη διάρκεια του έτους, και με την έναρξη του σχολικού έτους το Σεπτέμβριο 2009, ο αριθμός μαθητών που υποδέχθηκε το εν λόγω σχολείο αντιπροσώπευε τη μεγαλύτερη αύξηση ύψους 6,1 % μεταξύ των κορεσμένων σχολείων των Βρυξελλών .

Το ΕΣ Βρυξέλλες IV (Berkendael) εξακολούθησε να είναι το σχολείο με τη μεγαλύτερη διαθέσιμη ικανότητα υποδοχής καθώς υποδέχθηκε στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση 594 μαθητές, ήτοι αύξηση κατά 36%. Το σχολείο προετοιμάζεται να θέσει σε λειτουργία το 2010 το πρώτο έτος της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

2.4. Culham

Συνεχίστηκε η διαδικασία σταδιακού κλεισίματος, μέχρι το 2017, του εν λόγω σχολείου ως Ευρωπαϊκού Σχολείου τύπου 1, σύμφωνα με την απόφαση του Ανωτάτου Συμβουλίου του 2007 που ελήφθη λόγω της μελλοντικής μεταφοράς του Joint European Torus στη Γαλλία το 2016. Η Επιτροπή έχει δεσμευθεί να στηρίζει την επιθυμία των βρετανικών αρχών, που τυγχάνει και της στήριξης των γονέων, να

² "Régie de Bâtiments: Ο βελγικός οργανισμός που είναι αρμόδιος για τα ομοσπονδιακά κτίρια και την συντήρησή τους.

³ Έγγραφο : 2511-D-2007-fr-2 Απόφαση του Ανωτάτου Συμβουλίου 22+23 Ιανουαρίου 2008

ενταχθεί το σχολείο στο πρόγραμμα «ακαδημιών» εντός του εθνικού εκπαιδευτικού συστήματος, με ιδιαίτερη έμφαση στην παροχή ευρωπαϊκού προγράμματος σπουδών. Το σχολείο του Culham ετοιμάζεται να συνεχίσει τις δραστηριότητές του ως εγκεκριμένου σχολείου σε συνεργασία με το σύστημα των Ευρωπαϊκών Σχολείων, βλ. σημείο 3.3.

2.5. Φραγκφούρτη

Στο ΕΣ της Φραγκφούρτης σημειώθηκε κορεσμός και η κατάσταση επιδεινώθηκε το 2009 καθώς ο αριθμός των μαθητών του σχολείου συνέχισε να αυξάνεται. Δεν έχει ακόμη κοινοποιηθεί από τις γερμανικές αρχές η έγκριση της προτεινόμενης αναδιάρθρωσης του σχολείου.

2.6. Καρλσρούη

Ο αριθμός των μαθητών παρέμεινε σταθερός αλλά μεταξύ αυτών το ποσοστό των παιδιών του προσωπικού των ευρωπαϊκών οργάνων εξακολούθησε να είναι χαμηλότερο από 20 %. Οι εργασίες ανακαίνισης συνεχίζονται και το νέο εστιατόριο ξεκίνησε τη λειτουργία του με την έναρξη του σχολικού έτους.

2.7. Λουξεμβούργο

Ο υπερβολικός αριθμός μαθητών εξακολούθησε να αποτελεί πρόβλημα για το ΕΣ Λουξεμβούργο I το οποίο φιλοξενεί προσωρινά και το ΕΣ Λουξεμβούργο II. Η Επιτροπή εκφράζει την ικανοποίησή της για την επιβεβαίωση εκ μέρους των αρχών του Λουξεμβούργου, σε συνεδρίαση του Νοεμβρίου του 2009, ότι οι πρόσθετες μεταβατικές υποδομές θα είναι διαθέσιμες το Σεπτέμβριο του 2010, αλλά εκφράζει τη λύπη της για τη συνέχιση του προβλήματος υπερπληθυσμού στις εγκαταστάσεις του ΕΣ Λουξεμβούργο I (Kirschberg) μέχρις ότου τεθούν σε λειτουργία, το 2012, στο Betrange Mamer, οι μόνιμες εγκαταστάσεις του ΕΣ Λουξεμβούργο II .

Οι συζητήσεις σχετικά με πρακτικές πτυχές της απόφασης των αρχών του Λουξεμβούργου να οργανώσουν και να διαχειριστούν ειδικά για τους μαθητές του ΕΣ Λουξεμβούργο II δημόσια σχολική μεταφορά στην Bertrange/Mamer, συνεχίστηκε κατά τη διάρκεια του έτους. Η Επιτροπή φρονεί ότι οι σχολικές μεταφορές αποτελούν καθοριστικό ζήτημα για όλη την σχολική κοινότητα και επικροτεί την προσπάθεια που καταβάλλουν οι αρχές του Λουξεμβούργου.

2.8. Mol

Ο αριθμός των μαθητών του ΕΣ του Mol συνέχισε να αυξάνεται αλλά παρατηρείται τάση μείωσης του ποσοστού των παιδιών του προσωπικού των ευρωπαϊκών οργάνων. Το νέο αγγλικό τμήμα παρουσίασε αυξημένο αριθμό μαθητών, ενώ αντίστοιχα μειώθηκε ο αριθμός των μαθητών στο γερμανικό τμήμα. Σύμφωνα με την απόφαση του Ανωτάτου Συμβουλίου, παράλληλα με τη δημιουργία του αγγλικού τμήματος θα παρακολουθείται η εξέλιξη των λοιπών γλωσσικών τμημάτων⁴.

⁴

Στοιχεία αναφ.: 2007-D-129-fr-4. Απόφαση 23+24 Ιανουαρίου 2008

2.9. Μόναχο

Κατά τη διάρκεια του έτους ξεκίνησαν σημαντικές οικοδομικές εργασίες και προστέθηκαν επιπλέον προσωρινές υποδομές (11 αίθουσες διδασκαλίας). Οι βελτιώσεις στις υποδομές έχουν ουσιαστική σημασία για τα επόμενα έτη, λαμβανομένης ιδίως υπόψη της παρατηρούμενης σταθερής αύξησης του αριθμού των μαθητών του σχολείου.

2.10. Βαρέζε

Ο αριθμός των μαθητών του σχολείου παραμένει σταθερός και το ΕΣ του Βαρέζε εξακολουθεί να στερείται κατάλληλων υποδομών. Για το θέμα αυτό ο αντιπρόεδρος κ. Kallas έστειλε επιστολή στον πρωθυπουργό κ. Berlusconi τον Μάιο 2009. Δυστυχώς η επιστολή έμεινε αναπάντητη. Η Επιτροπή θα εμμένει στην ανάληψη δράσης από τις ιταλικές αρχές.

3. ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ

3.1. Μεταρρύθμιση

Η διαδικασία μεταρρύθμισης που δρομολογήθηκε με ψηφίσματα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου το 2002 και το 2005, ολοκληρώθηκε τον Απρίλιο του 2009 στη συνεδρίαση του Ανωτάτου Συμβουλίου στη Στοκχόλμη⁵.

Στα σημαντικότερα επιτεύγματα συγκαταλέγονται το άνοιγμα του συστήματος των Ευρωπαϊκών Σχολείων μέσω της δυνατότητας έγκρισης εθνικών σχολείων προκειμένου να παρέχουν το ευρωπαϊκό πρόγραμμα σπουδών και ενδεχομένως και το ευρωπαϊκό απολυτήριο. Το ευρωπαϊκό πρόγραμμα σπουδών διδάσκεται στην Πάρμα, στο Dunshauglin, στο Ηράκλειο, στο Ελσίνκι, στο Στρασβούργο και στο Manosque⁶. Επί του παρόντος διεξάγεται διαδικασία έγκρισης για σχολείο του Bad Vilbel. Επιπλέον, το ΕΣ του Culham προετοιμάζει τη μεταβατική φάση με στόχο την αίτηση έγκρισης, η οποία θα αποτελέσει πολύτιμη εμπειρία για το σύστημα των Ευρωπαϊκών Σχολείων. Οι ολλανδικές αρχές διατύπωσαν επίσης την πρόθεσή τους να υποβάλουν αίτηση έγκρισης για σχολείο στη Χάγη.

Η μεταρρύθμιση περιλαμβάνει τη δυνατότητα των εγκεκριμένων σχολείων να υπογράφουν συμφωνία για λήψη χρηματοδοτικής συνεισφοράς από τον προϋπολογισμό της ΕΕ ανάλογα με τον αριθμό των παιδιών του προσωπικού της ΕΕ που φοιτούν στα εν λόγω σχολεία⁷.

⁵ Στοιχεία αναφ.: 2009-D-353-en-4

⁶ Το Σεπτέμβριο του 2009 άνοιξε στο International school of Manosque το ευρωπαϊκό τμήμα για τους μαθητές της 1^{ης} έως 4^{ης} τάξης της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Οι επιθεωρητές των ευρωπαϊκών σχολείων πραγματοποίησαν το Φεβρουάριο του 2010 έλεγχο στο εν λόγω σχολείο ο οποίος θα παρουσιαστεί στο Ανώτατο Συμβούλιο το Δεκέμβριο του 2010. Εφόσον τα αποτελέσματα είναι θετικά, θα υπογραφεί επίσημα η σύμβαση έγκρισης.

⁷ Ο υπολογισμός των αντίστοιχων συνεισφορών για την πρωτοβάθμια και τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση θα βασιστεί σε ένα ισορροπημένο συνδυασμό αφενός, του μέσου κόστους ανά μαθητή στο σύστημα των Ευρωπαϊκών Σχολείων και αφετέρου, του μέσου κόστους ανά μαθητή στο εθνικό σύστημα, όπως προβλέπει το έγγρ. 2009-D-681-en-1 που υποβλήθηκε στο Ανώτατο Συμβούλιο τον Ιανουάριο 2009.

Το πρόβλημα του ανεπαρκούς αριθμού διδασκόντων από τα κράτη μέλη αντιμετωπίστηκε στο πλαίσιο της πτυχής της μεταρρύθμισης που καλείται «επιμερισμός της δαπάνης». Συμφωνήθηκε να παρασχεθεί η δυνατότητα στις χώρες να αποσπούν διδακτικό προσωπικό μη μητρικής γλώσσας σε ορισμένες περιορισμένες περιπτώσεις προκειμένου να περιοριστεί η επιβάρυνση των κρατών μελών που αποστέλλουν διδακτικό προσωπικό για τις τρεις κύριες γλώσσες. Σε ορισμένες περιπτώσεις δεν είχαν εκδηλωθεί ακόμη το 2009 οι πλήρεις επιπτώσεις από τη δυνατότητα απόσπασης διδακτικού προσωπικού μη μητρικής γλώσσας. Το κόστος του διδακτικού προσωπικού που προσελήφθη επιτόπου για την αντιμετώπιση των ελλείψεων εξακολουθεί να επιβαρύνει σημαντικά την Επιτροπή. Το 2009, το κόστος αυτό ανήλθε σε 2,1 εκατ. ευρώ..

Η διαχείριση σε κεντρικό και τοπικό επίπεδο αποτέλεσε έναν άλλο ακρογωνιαίο λίθο της μεταρρύθμισης. Σε τοπικό επίπεδο, αναθεωρήθηκαν οι εσωτερικοί κανόνες των διοικητικών συμβουλίων των Ευρωπαϊκών Σχολείων. Συμφωνήθηκε αυξημένη αυτονομία για τα σχολεία σε τοπικό επίπεδο εντός του γενικού πλαισίου των κανονιστικών ρυθμίσεων και αποφάσεων του Ανωτάτου Συμβουλίου, συμπεριλαμβανομένου του δημοσιονομικού κανονισμού, που προσδιορίζει τα όρια και τις υποχρεώσεις. Τα εργαλεία που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για κάθε σχολείο στο νέο αυτό πλαίσιο είναι ένας χάρτης πορείας που καθορίζει τους στόχους (ετήσιο σχέδιο σχολείου) και τους πόρους (σχέδιο προϋπολογισμού), καθώς και οι μηχανισμοί ελέγχου και οι υποχρεώσεις αναφοράς. Το εν λόγω πλαίσιο θα χρησιμοποιηθεί ως βάση για εσωτερική και εξωτερική αξιολόγηση των σχολείων. Ο χάρτης πορείας υποβάλλεται στο Ανώτατο Συμβούλιο για να παράσχει όλες τις απαιτούμενες πληροφορίες για την έγκριση του προϋπολογισμού. Το σχολικό έτος 2009/2010 αποτέλεσε μεταβατικό έτος για την εφαρμογή των εν λόγω πτυχών της μεταρρύθμισης.

Επιπλέον, στα ΕΣ ιδρύεται Σχολικό Γνωμοδοτικό Συμβούλιο, ως βήμα εσωτερικής διαβούλευσης. Στο όργανο αυτό θα προεδρεύει ο διευθυντής και θα συμμετέχουν εταίροι και ενδιαφερόμενα μέρη από την σχολική κοινότητα.

Σε κεντρικό επίπεδο, καταρτίστηκε στο πλαίσιο της μεταρρύθμισης αναλυτικός κατάλογος των αρμοδίων αρχών για τη λήψη των σχετικών αποφάσεων. Την 1η Σεπτεμβρίου 2009 τέθηκαν σε ισχύ αποφάσεις που αφορούν οργανωτικά ζητήματα και συμφωνήθηκε μεταβατική περίοδος για την αναθεώρηση ορισμένων ισχυόντων κανόνων που θα ολοκληρωθεί το αργότερο την 1η Σεπτεμβρίου 2010.

3.2. Εσωτερικοί έλεγχοι

Το Ανώτατο Συμβούλιο είχε ήδη αποφασίσει το 2007 να θεσπίσει λειτουργία εσωτερικού ελέγχου. Εν συνεχεία, εντός του ιδίου έτους, συνήφθη «συμφωνία επιπέδου εξυπηρέτησης» με την Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου (IAS) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Στις αρχές του 2008, το Ανώτατο Συμβούλιο ενέκρινε το στρατηγικό σχέδιο που θα εφαρμοστεί κατά την περίοδο 2008/2010⁸. Ο πρώτος έλεγχος που διενεργήθηκε σύμφωνα με το πρόγραμμα εργασίας, κάλυψε τη διαχείριση των ανθρώπινων πόρων. Ο έλεγχος πραγματοποιήθηκε στο γραφείο του Γενικού Γραμματέα και σε τρία σχολεία, Λουξεμβούργο I, Βρυξέλλες I και Βαρέζε.

Ο επιτόπιος έλεγχος πραγματοποιήθηκε στα τέλη του 2008. Κατά τη διάρκεια του 2009 συζητήθηκαν διαδοχικά σχέδια εκθέσεων και απαντήσεων.

Τα τελικά αποτελέσματα του εν λόγω ελέγχου παρουσιάστηκαν με έξι ξεχωριστές εκθέσεις. Η πρώτη εξ αυτών για «Ορίζοντια ζητήματα διαχείρισης ανθρώπινων πόρων» υποβλήθηκε στο Ανώτατο Συμβούλιο το Δεκέμβριο του 2009⁹. Η έκθεση αυτή περιλαμβάνει διαπιστώσεις που ισχύουν για όλα τα Ευρωπαϊκά Σχολεία και προτάσεις για μια κοινή προσέγγιση όσον αφορά την εφαρμογή των συστάσεων που εμπεριέχει. Το επόμενο βήμα είναι η προετοιμασία ενός σχεδίου δράσης. Η άλλη έκθεση «Συλλογικές ευθύνες του γραφείου του Γενικού Γραμματέα όσον αφορά τη διαχείριση των ανθρώπινων πόρων στα Ευρωπαϊκά Σχολεία» και τέσσερις εκθέσεις σχετικά με τη «Διαχείριση ανθρώπινων πόρων» που κάλυπταν χωριστά το γραφείο του Γενικού Γραμματέα και τα ΕΣ Λουξεμβούργου 1, Βρυξέλλες Ι και Βαρέζε υποβλήθηκαν στο Ανώτατο Συμβούλιο το 2010.

Η παρακολούθηση των εν λόγω εκθέσεων έχει πρωταρχική σημασία για τη βελτίωση της λειτουργίας του συστήματος των Ευρωπαϊκών Σχολείων. Οι συστάσεις αφορούν από ζητήματα επισήμανσης σοβαρών προβλημάτων έως πιο τυπικά θέματα έλλειψης διαδικασιών. Οι συστάσεις οδήγησαν σε σχέδια δράσης που εγκρίθηκαν από την IAS και πρέπει να ληφθούν σοβαρά υπόψη από τα ενδιαφερόμενα μέρη. Υπάρχουν περιπτώσεις στις οποίες το γραφείο του Γενικού Γραμματέα πρέπει να αναλάβει την πρωτοβουλία να εκδώσει συστάσεις και κατευθυντήριες οδηγίες στα σχολεία. Η Επιτροπή θα παρακολουθήσει εκ του σύνεγγυς το θέμα αυτό.

3.3. Culham

Κατά τη διάρκεια του 2009, οι αρχές του HB προχώρησαν τη διαδικασία ένταξης του ΕΣ του Culham στο εθνικό τους σχολικό σύστημα «ακαδημιών». Πρόθεση τους για το εν λόγω σχολείο είναι να ζητήσουν έγκριση προκειμένου να επιτραπεί η συνέχιση της διδασκαλίας του ευρωπαϊκού προγράμματος σπουδών στο Culham και η δυνατότητα χορήγησης ευρωπαϊκού απολυτηρίου.

Τον Απρίλιο του 2009, οι αρχές του HB υπέγραψαν δήλωση πρόθεσης ως πρώτο βήμα για τη σύσταση «ακαδημίας». Προσλήφθηκε σύμβουλος για την εκπόνηση μελέτης σκοπιμότητας, η οποία αποτελεί το δεύτερο βήμα και η ολοκλήρωσή της αναμένεται πριν το καλοκαίρι του 2010.

Παράλληλα, το Ανώτατο Συμβούλιο των Ευρωπαϊκών Σχολείων ενέκρινε το Δεκέμβριο του 2009 το φάκελο γενικού ενδιαφέροντος για εγκρίσεις. Χρειάζεται να διευκρινιστούν ορισμένα εκκρεμούντα ζητήματα που αφορούν την εγγραφή παιδιών του προσωπικού των οργάνων και τους όρους για το διδακτικό προσωπικό, ενόψει της υποβολής, το 2010, του φακέλου σχετικά με τη συμμόρφωση που αποτελεί το επόμενο βήμα της διαδικασίας έγκρισης ενός σχολείου «τύπου II».

3.4. Υπερπληθυσμός/υποδομές

Σε αρκετούς τόπους εγκατάστασης και επί σειρά ετών, η ζήτηση για θέσεις είναι μεγαλύτερη από την προσφορά. Το φαινόμενο αυτό απαντάται εντονότερα στα σχολεία των Βρυξελλών και του Λουξεμβούργου αλλά και της Φραγκφούρτης και

⁹

Έγγρ.: 2009-D-2110-en-2

του Βαρέζε. Η κατάσταση είναι ανησυχητική και η Επιτροπή ασκεί συνεχείς πολιτικές πιέσεις στις εθνικές αρχές προκειμένου να διασφαλίσει ότι οι τελευταίες θα εκπληρώσουν τις υποχρεώσεις που υπέχουν ως χώρες υποδοχής έναντι των οργάνων και θα παράσχουν τις δέουσες εγκαταστάσεις στα Ευρωπαϊκά Σχολεία, θέμα που έχει ιδιαίτερη σημασία. Τα σχολεία με υπερβολικό αριθμό μαθητών επιβάλλουν μια εξαιρετικά περιοριστική πολιτική εγγραφών, ιδιαίτερα απογοητευτική για γονείς και μαθητές, εμποδίζοντας στις περισσότερες περιπτώσεις την εγγραφή τοπικών μαθητών των οποίων οι γονείς δεν ανήκουν στο προσωπικό των οργάνων της ΕΕ.

Η κατασκευή ενός μεγάλου σχολείου συνιστά ομολογουμένως δαπανηρή επένδυση. Για παράδειγμα, το σχέδιο ανακαίνισης του τέταρτου Ευρωπαϊκού Σχολείου στο Laeken του Βελγίου αντιστοιχεί κατά προσέγγιση σε διάθεση ποσού 60 εκατ. ευρώ από το βελγικό ομοσπονδιακό προϋπολογισμό. Αντίστοιχα, το σχέδιο για το δεύτερο Ευρωπαϊκό Σχολείο στο Λουξεμβούργο αντιπροσωπεύει τεράστιες οικοδομικές εργασίες το κόστος των οποίων υπερβαίνει τα 230 εκατ. ευρώ. Πρόκειται όμως προφανώς για οικονομική υποχρέωση που πρέπει να εξεταστεί από κοινού με τα οικονομικά οφέλη που εξασφαλίζουν οι χώρες από την παρουσία των ευρωπαϊκών οργάνων που είναι εγκατεστημένα στο έδαφός τους. Εξάλλου, οι υποχρεώσεις έχουν προσδιοριστεί στις συμφωνίες με τις χώρες υποδοχής και η Επιτροπή πρέπει να εξακολουθήσει να ασκεί πιέσεις στο υψηλότερο δυνατό επίπεδο προκειμένου να εξασφαλίσει αποδεκτές υποδομές για τα σχολεία που έχουν ως κύριο στόχο την παροχή εκπαίδευσης στα παιδιά του προσωπικού της στη μητρική τους γλώσσα.

3.5. Νομικές υποθέσεις

Υπάρχουν τρεις εν εξελίξει νομικές υποθέσεις στις οποίες εμπλέκεται άμεσα η Επιτροπή: οι δύο αφορούν το Ηνωμένο Βασίλειο και η μία το Βέλγιο.

Η πρώτη έχει σχέση με τους εθνικούς όρους απασχόλησης για το αποσπασμένο διδακτικό προσωπικό οι οποίοι έχουν αντίκτυπο στο ποσό της συνεισφοράς της ΕΕ που καταβάλλεται στον προϋπολογισμό των Ευρωπαϊκών Σχολείων.

Η δεύτερη υπόθεση αφορά αποσπασμένο διδακτικό προσωπικό από το ΗΒ (χώρα εκτός της ζώνης του ευρώ) του οποίου οι μισθοί αποτελούν συνδυασμό εθνικών προσόδων (εκφρασμένων σε ευρώ) και ευρωπαϊκής συνεισφοράς. Δεδομένου ότι τον Ιούλιο του 2008 ο κανονισμός υπηρεσιακής κατάστασης του εν λόγω προσωπικού προσαρμόστηκε για να ληφθούν υπόψη περιπτώσεις έντονης νομισματικής υποτίμησης έναντι του ευρώ, η εν λόγω νομική υπόθεση αφορά την πιθανή αναδρομική ισχύ της εν λόγω απόφασης και κατά πόσο ο κανονισμός υπηρεσιακής κατάστασης για το αποσπασμένο διδακτικό προσωπικό εν γένει συνιστά παράβαση της συνθήκης της Λισαβόνας όσον αφορά την ίση μεταχείριση και την ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων υπό τους ίδιους όρους.

Η τρίτη υπόθεση αφορά μακροχρόνια διένεξη σχετικά με το εάν το κράτος μέλος που παρέχει τις υποδομές για ένα νέο Ευρωπαϊκό Σχολείο χρηματοδοτεί και τον εξοπλισμό.

Όλες αυτές οι υποθέσεις αναμένεται να παραμείνουν εκκρεμείς κατά το 2010.

Επιπλέον, υπάρχει υπόθεση προσφυγής σε εθνικό δικαστήριο διδάσκοντος που προσελήφθη ως τοπικό προσωπικό στο Βέλγιο σε σχέση με την καταβολή του

επιδόματος διακοπών πριν το 2004. Αναμένεται να εκδοθεί το 2010 απόφαση σχετικά με την κατά πόσο η πληρωμή αυτή εφαρμόζεται κατ' αρχήν αναδρομικά για την περίοδο πριν το 2004. Η ίδια η πληρωμή έχει ήδη κριθεί ως νόμιμη. Το αποτέλεσμα της απόφασης ως προς την αναδρομική εφαρμογή θα έχει δημοσιονομικό αντίκτυπο λαμβανομένου ιδίως υπόψη ότι το ίδιο αίτημα διατύπωσαν 26 επιπλέον διδάσκοντες που προσλήφθηκαν ως τοπικό προσωπικό.

4. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ

4.1. Αριθμητικά στοιχεία για την εκτέλεση του προϋπολογισμού 2009

- Ο συνολικός αριθμός των μαθητών αυξήθηκε κατά 3,15 %, από 21.649 σε 22.331 από το 2008 στο 2009. Από τα στοιχεία της εκτέλεσης του προϋπολογισμού προκύπτει μείωση του ποσού που καλύπτουν τα κράτη μέλη, του ποσού των εσόδων από συμβάσεις με ιδιωτικές οντότητες (μαθητές κατηγορίας II) και των εσόδων από τα δίδακτρα των σχολείων (κατηγορία III), καθώς και του ποσού από άλλες πηγές (κυρίως τραπεζικοί τόκοι). Τούτο έχει ως συνέπεια την αύξηση του ποσού που καταβάλλεται από τη συνεισφορά της ΕΕ:

Συνεισφορές στον προϋπολογισμό (αποσπάσματα από τα έγγραφα 2009-D-62-fr-1 & 2010-D-62-fr-1)						
	2009				2008	
	Αρχικές πιστώσεις	Συμπληρωματικές πιστώσεις	Τελικές πιστώσεις	Εσοδα	Τελικές πιστώσεις	Εσοδα
Κράτη μέλη	57,5	-2,1	55,4	53,8	54,7	54,5
Επιτροπή	150,5	4,3	154,8	151,9	144,1	138,9
ΕΓΔΕ	17,7	0,0	17,7	17,4	16,0	15,4
Δίδακτρα κατηγορίας II	15,8	-0,2	15,5	14,3	15,7	14,7
Δίδακτρα κατηγορίας III	19,7	-1,0	18,7	18,7	19,6	21,0
Λοιπά	2,3	0,0	2,3	2,3	2,1	2,0
Πλεόνασμα+Αποθεματικό	0,0	2,7	2,7	2,9	5,9	7,7
ΣΥΝΟΛΟ	263,6	3,6	267,2	261,3	258,0	254,0

4.2. Κύρια γεγονότα

Το Ανώτατο Συμβούλιο ενέκρινε για το έτος δύο διορθωτικούς προϋπολογισμούς, λόγω κυρίως της μείωσης των εσόδων αλλά και της αύξησης των δαπανών. Σε σύγκριση με τον αρχικό προϋπολογισμό 2009, η συνεισφορά της ΕΕ αυξήθηκε από 150,5 σε 154,8 εκατ. ευρώ.

Ένα πλεόνασμα από το 2008 μεταφέρθηκε στον προϋπολογισμό 2009 (2,9 εκατ. ευρώ) και χρησιμοποιήθηκε στους διορθωτικούς προϋπολογισμούς που εγκρίθηκαν από το Ανώτατο Συμβούλιο για την κάλυψη μέρους των πρόσθετων αναγκών σε πιστώσεις.

Οι προσαρμογές στους μισθούς του μόνιμου και αποσπασμένου προσωπικού συνδέονται με τις αυξήσεις στους μισθούς του προσωπικού των οργάνων και συνεπώς επηρεάζονται άμεσα από την απόφαση του Συμβουλίου Υπουργών του Δεκεμβρίου 2009. Βάσει αυτής το Ανώτατο Συμβούλιο κίνησε δική του διαδικασία (βασισμένη σε προσαρμογή κατά 1,85%), η οποία περατώθηκε τον Ιανουάριο 2010.

Πραγματοποιήθηκε μεταφορά ανάληψης υποχρέωσης αντιστοιχούσα σε ποσό 3,1 εκατ. ευρώ και οι πληρωμές εκτελέστηκαν το 2010.

Η έλλειψη αποσπασμένου διδακτικού προσωπικού συνιστά δημοσιονομικό και παιδαγωγικό πρόβλημα. Σύμφωνα με τα αριθμητικά στοιχεία η δαπάνη λόγω μη απόσπασης προσωπικού ανήλθε το 2009 σε 2,1 εκατ. ευρώ. Οι αντίστοιχες θέσεις χρειάστηκε να καλυφθούν με προσωπικό που προσλήφθηκε ως τοπικό προσωπικό, του οποίου οι μισθοί καλύπτονται από τον προϋπολογισμό των σχολείων και ως εκ τούτου σε μεγάλο βαθμό από τον προϋπολογισμό της ΕΕ. Η μη συμμόρφωση των κρατών μελών προς τις υποχρεώσεις τους είναι προβληματική και οδηγεί σε αυξημένα διαρθρωτικά προβλήματα.

Στη συνεδρίαση του Ανωτάτου Συμβουλίου του Απριλίου 2010, η Επιτροπή δεν ήταν σε θέση να χορηγήσει απαλλαγή για τον προϋπολογισμό 2008 λόγω της διαπιστωθείσας μη τήρησης των κανόνων σε ορισμένες τάξεις μητρικής γλώσσας σε 5 σχολεία για μαθητές που δεν διέθεταν γλωσσικό τμήμα. Βρίσκεται σε εξέλιξη έρευνα για την εν λόγω μη τήρηση των κανόνων και η Επιτροπή έχει βάσιμους λόγους να πιστεύει ότι η εν λόγω συμπεριφορά συνεχίστηκε και το οικονομικό έτος 2009. Εάν τούτο ισχύει πράγματι, θα χρειαστεί να ληφθούν διορθωτικά μέτρα από τα αντίστοιχα σχολεία.

5. ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ

5.1. Η μεταρρύθμιση του ευρωπαϊκού απολυτηρίου

Στο πλαίσιο του ανοίγματος του συστήματος των Ευρωπαϊκών Σχολείων στα εγκεκριμένα σχολεία, η ομάδα εργασίας για το ευρωπαϊκό απολυτήριο υπέβαλε ορισμένες προτάσεις προκειμένου να απλουστευθεί η διοργάνωση των εξετάσεων, να περιοριστούν οι δαπάνες, να αναθεωρηθεί το περιεχόμενο των εξετάσεων, χωρίς ωστόσο να τίθεται υπό αμφισβήτηση η ποιότητα του απολυτηρίου, λαμβάνοντας παράλληλα υπόψη τις τρέχουσες απαιτήσεις των πανεπιστημίων και των λοιπών εκπαιδευτικών ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Ορισμένες από τις προτάσεις εγκρίθηκαν από το Ανώτατο Συμβούλιο το Δεκέμβριο του 2009 και θα εφαρμοστούν ήδη από την περίοδο εξετάσεων του 2010: κατάργηση προηγούμενης υποβολής των θεμάτων των εξετάσεων· ανάληψη ευθύνης του κάθε σχολείου ως εξεταστικού κέντρου· ειδικές ρυθμίσεις για τους υποψήφιους με ειδικές ανάγκες. Η ομάδα εργασίας συνεχίζει το έργο της, ειδικότερα το σύστημα βαθμολόγησης (εσωτερική/εξωτερική, είδη βαθμών, αριθμός γραπτών/προφορικών δοκιμασιών, δεξιότητες προς αξιολόγηση κ.λπ) προκειμένου να εφαρμόσει την πλήρη μεταρρύθμιση του απολυτηρίου από την περίοδο εξετάσεων του 2013.

5.2. Δράσεις για μαθητές με ειδικές ανάγκες (SEN)

Τα Ευρωπαϊκά Σχολεία συνέχισαν τις προσπάθειές τους για την ένταξη των παιδιών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες μέσω ενός προσαρμοσμένου προγράμματος σπουδών και κατάλληλων ανθρώπινων πόρων όπου αυτό ήταν απαραίτητο.

Η έκθεση αξιολόγησης της πολιτικής και της πρακτικής SEN που ακολουθείται στα Ευρωπαϊκά Σχολεία και η οποία προέκυψε από τη μελέτη που χρηματοδοτήθηκε από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, υποβλήθηκε στο Ανώτατο Συμβούλιο τον Απρίλιο του

2009. Το ΑΣ ζήτησε από την ομάδα πολιτικής SEN να αναλύσει τους τρόπους με τους οποίους θα μπορούσαν να εφαρμοστούν οι προτεινόμενες βελτιώσεις. Τούτο είχε ως συνέπεια την προσαρμογή των διαδικασιών SEN στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση και των ειδικών ρυθμίσεων που μπορούν να παρασχεθούν σε μαθητές SEN στην 6^η και 7^η τάξη καθώς και κατά τις εξετάσεις του ευρωπαϊκού απολυτηρίου.

Κατά τη διάρκεια του σχολικού έτους 2008/09 υπήρχαν 457 μαθητές υπό καθεστώς SEN, ήτοι αύξηση 10,1% σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος. Η Επιτροπή εξακολούθησε να παρέχει τους απαραίτητους οικονομικούς πόρους εγκρίνοντας μεταφορές πιστώσεων με τις οποίες καθίσταται δυνατή η προσαρμογή των πιστώσεων στις πραγματικές δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια του έτους. Οι εκτελεσθείσες πιστώσεις του προϋπολογισμού SEN αυξήθηκαν από 3.426.685 ευρώ το 2008 σε 4.441.142 ευρώ το 2009. Υπάρχει ωστόσο προβληματισμός σχετικά με τη συνεχή αυτή αύξηση και χρειάζεται ενδελεχής ανάλυση των κριτηρίων SEN για τη βέλτιστη δυνατή εστίαση στους πόρους.

6. ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ

Η εξέλιξη των οικονομικών αιτημάτων που διατυπώθηκαν για τα Ευρωπαϊκά Σχολεία σε συνδυασμό με την τρέχουσα οικονομική κατάσταση οδήγησαν την Επιτροπή να ζητήσει αναθεώρηση ορισμένων δαπανών στο πλαίσιο του συστήματος των Ευρωπαϊκών Σχολείων. Είναι απαραίτητη μια περισσότερο αποδοτική οικονομικά προσέγγιση και μια δικαιότερη κατανομή της οικονομικής επιβάρυνσης. Ο μελλοντικός δημοσιονομικός προγραμματισμός πρέπει να τελεί υπό έλεγχο και η Επιτροπή έθεσε ως όρο για την έγκριση του προϋπολογισμού 2011 την αναθεώρηση ορισμένων δαπανών.

Η κατάσταση των υποδομών προβλέπεται να είναι ιδιαίτερα προβληματική κατά τα προσεχή έτη σε αρκετούς τόπους εγκατάστασης. Τα σχολεία των Βρυξελλών και του Λουξεμβούργου υποδέχονται ποσοστό μαθητών μεγαλύτερο από το 60% του συνολικού αριθμού μαθητών του συστήματος και τα επόμενα έτη θα είναι ιδιαίτερα δυσχερή στους εν λόγω τόπους εγκατάστασης, πριν δοθούν, το 2012, μόνιμες λύσεις από τις αρμόδιες χώρες υποδοχής. Στο μεταξύ έχουν προταθεί για τους δύο τόπους εγκατάστασης προσωρινές λύσεις προκατασκευασμένων κτιρίων. Παρόλο που με τον τρόπο αυτό επιλύεται το πρόβλημα της άμεσης έλλειψης αιθουσών, θα προκληθούν άλλα ζητήματα λόγω της συνεχιζόμενης αύξησης του αριθμού των μαθητών στις εγκαταστάσεις των ήδη υπαρχόντων σχολείων, δυσχεραίνοντας ιδιαίτερα την κατάσταση όσον αφορά τις αυλές, τα εστιατόρια, τις αίθουσες γυμναστικής και τη μεταφορά με τα σχολικά λεωφορεία. Αρκετά σχολεία υποχρεώνονται ήδη να καταφύγουν στην ενοικίαση εξωτερικών εγκαταστάσεων για τη διοργάνωση των υποχρεωτικών μαθημάτων του προγράμματος σπουδών.